

OLAVARINEN

WSOY

ELÄMÄNI
ROMEONA

PAKOMATKA 5 NÄYTÖKSESSÄ

ELÄMÄNI
ROMEONA

PAKOMATKA 5 NÄYTÖKSESSÄ

OLA RAPACE
ELÄMÄNI
ROMEONA

PAKOMATKA 5 NÄYTÖKSESSÄ

SUOMENTANUT JONJA RAJALA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Sitaatit William Shakespearen teoksesta *Romeo ja Julia*
suomentanut Marja-Leena Mikkola.
Arthur Rimbaud -sitaatin suomentanut Einari Aaltonen
teoksessa *Kirjeitä Afrikasta ja runoilijakomeetan kirjeitä*.

Suomenkielinen laitos
© Jonja Rajala ja WSOY 2021
Werner Söderström Osakeyhtiö
ISBN 978-951-0-47230-9
Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

PROLOGI 7

I NÄYTÖS

Romeo 11

Julia 33

II NÄYTÖS

Benvolio 53

Mercutio 66

III NÄYTÖS

Tybalt 79

Imettäjä 96

IV NÄYTÖS

Paris 107

Ruhtinas 118

V NÄYTÖS

Laurence 137

Romeo & julia 150

PROLOGI

TUHLAAJAPOJAN PALUU, sen nimistä maalausta hän näyttää minulle. Isoisäni Olle, ainoa aikuinen, jota kunnioitan. Kirjan keskiaukeamalla on kuva alkuperäisestä teoksesta ja sen väärennöksestä. Rembrandt, isoisän Jimi Hendrix. Kysymys on yksinkertainen: ”Mitä eroa näillä on?” En osaa vastata, en näe niillä mitään eroa.

Isäni isän oikea nimi on Olof, ja uskon, ainakin toivon, että olen saanut oman nimeni hänen mukaansa. Istumme pitkään hiljaa edesämme aukeama kirjasta, joka on luultavasti ostettu Amsterdamin Rijksmuseumista, isoisä oli kaupungissa joulunalusmatkalla uuden naisystävänsä Ingegärdin kanssa, joka on myös taitelija. Isoisä on särkehtä isoäidin sydämenä.

Minä en osaa maalata, isä on tehnyt sen minulle selväksi. Siskoani Kajsa sillä lahjalla sen sijaan on siunattu. Vivahteikkaita auringonlaskuja paletin kaikissa väreissä, minulla ei ole mitään saumaa. Isoisän mielestä luovasti lahjakas olen minä, mutta se on meidän kahden välinen salaisuus. Ollen kanssa aika on pysähdyksissä. Hän ottaa minut vakavasti ja opettaa minulle kaiken mahdollisen. Useimmiten rakentelemme, kyhäämme keksintöjä, vietämme aikaa vaiti.

Isoäiti on muuttanut noidaksi, hän ei ollut sellainen kun olin pieni. Hän ei päästä isoisästä irti vaan katkeroituu, kantaa kaunaa eikä anna haavojen parantua. Isoäidin vihasta maailmaa kohtaan kärsii eniten siskoni. Kajsa ei ole herkkä naisauktoriteetille niin kuin minä ja astuu

kerta toisensa jälkeen isoäidin varpaille. Näen Kajsan loukkaantuneesta katseesta, että hän tarvitsee isoveljeään, on epätoivoisesti suojeluni tarpeessa, mutten ole tarpeeksi vahva taistelemaan, en vielä moneen vuoteen.

Pidän isoisän roolia elämässäni kaikkein tärkeimpänä, kun 24-vuotiaana pääsen opiskelemaan teatterikorkeakouluun ja alan hovitella uraa taiteilijana hänen jalanjäljissään. Ensimmäisen vuoden kesälomalla käyn hänen luonaan maalla Norrtäljen ulkopuolella. Hän on sairastunut syöpään. Se on levinnyt luihin, ja halatessa hän rojahtaa kannateltavakseni kivusta vaikertaen. Järkytyn enkä tiedä mitä tehdä. Isoisä varttui väkivallan ja hulluuden helvetissä mutta uskalsi unelmoida yksin ja itsepintaisesti jostain kauniimmasta, jostain mitä kutsuu taiteeksi. Olen nähnyt hänen riskeeraavan henkensä lukemattomia kertoja, valituksen sanaa en ole kuullut koskaan. Nyt hän nojautuu minuun avuttomana ja pyytää lisää morfiinia. Pari tuntia surullista kohteliaisuutta, sitten lähdän kyyneleet silmissä, olen nähnyt hänet elossa viimeisen kerran.

I NÄYTÖS

*Simson ja Gregorius saapuvat
käsissään miekat ja pienet kilvet.*

ROMEO

*Voi, että rakkaus, aina side silmillään,
löytää tahtomansa tien ja määränpään.
Missä syömme? Mitä! Tapeltiinko täällä?
Tai älä kerro, olen kuullut kaiken.*

WILLIAM SHAKESPEARE

HERÄÄN NÎMESISSÄ, KELLARISTUDIOSSA, katson ympärilleni: naisia, vaatteita, kokaiinia. Kauanko? Milloin näin viimeksi päivänvalon? Monesko päivä? Mikä kuukausi? Vuosi on 1993, sen verran tiedän. Ei kännyköitä, ei internetiä. Minitel on olemassa, ranskalainen internetin prototyyppi. Rökkariystäväni käyttävät minusta lempinimeä 3615 pornosivuston 3615 ULLA mukaan. Eivät suostu uskomaan, että nimeni kirjoitetaan o-kirjaimella.

On päästävä ulos, valoon. En ehdi pakata, kitara jää, juoksen. Asemalle on 15 kilometriä. Junamatka pummilla Pariisiin (se käy vielä helposti), Gare du Nordista Kööpenhaminaan ja sieltä Tukholmaan.

Rahaa ei ole kruunuakaan. Kolme frangia kilisee taskussa aina kun siirrän vasemman jalan oikean eteen, mutta rahanvaihtopisteessä ei vaihdeta kolikoita. Kävelen keskusasemalta Tomtebogatanille uumajalaisen Lilin luo, tutustuimme Montpellier'ssä. Ranska on jo karissut minusta niin kuin kesän -90 interrail-reissun ja Pariisin valon jälkeen, olen nyt kotona pimeydessä. En puhu ranskaa sujuvasti, mutta olen

sujuvampi ranskaksi, on helpompi tulla ymmärretyksi. Ruotsi on surun ja häpeän kieli, parempi pitää päänsä kiinni.

En tiedä miten voinkin muistaa Lilin osoitteen, päähäni mahtuu kaikenlaista: puhelinnumeroita, ovikoodeja, syntymäpäiviä, bussiaikatauluja, tietoa. Hän päästää minut sisään, näyttää vilpittömän ilahtuneelta. Tajuan että hän on enkeli, minun pelastava enkelini. Majakovskin Lili Brik.

Juuri Lili sanoo sen ensimmäisenä: ”Sinun pitäisi ruveta näyttelijäksi”. Onko hän aineissa? Ei, Lili ei olisi. Hän on niin viaton, suorastaan kunnollinen, se on minusta seksikästä. ”Hae Calle Flygaren teatterikouluun.” Hän taitaa sittenkin olla aineissa. Mitä hän oikein höpöttää? Teatterikouluun? Ajatus on niin pätkähullu, etten voi kuin kokeilla, eikä minulla ole omaakaan suunnitelmaa. Pääsen sisään.

Mari on luokan kaunein, ehkä maailman kaunein.

Hän osaa, on jo kuin näyttelijä. Päivänselvästi. Näyttelen hänen Woyzeckiään ja hän on minun huorani. Minun Marini. Olen rakastunut ja haluan itsekin osata, mutta olen jumissa, kauhusta kankea, on päästävä vapaaksi. Marin on nähtävä minut. Hän näkee, ja meistä tulee pari. Lemmenpesämme on Atlasområdetilla, Sankt Erikspanin liepeillä. Olen himon halvaannuttama enkä saa häntä avautumaan vaikka kuinka tahdon. Seksi on jäykkää ja turhautunutta. Luulen ettei hän uskalla nauttia, ei ainakaan minun kanssani. Minäkään en pysty avautumaan, en melkein koskaan. Olen todella nauttinut vain yhden ainoan kerran. Makuuparvella Lilin luona Montpellier'ssä, en kylläkään Lilin kanssa, vaan erään tunisialaisen, joka oli aamulla tiessään. En nähnyt häntä enää koskaan. Ajattelen häntä usein, mutta nimeä en muista. Sitä tunnetta kaipaam, heittäytymisen, haihtumisen, havahtumisen tunnetta.

Mari on lähdössä Göteborgiin teatterikorkeakoulun pääsykokeisiin. Hän selittää, että koulu on niin kuin Calle Flygare, mutta niille jotka ovat tosissaan. Ensimmäinen vaihe suunnitellaan itse, valitaan teksti,

jonka esittämiseen raadin edessä on aikaa kolme minuuttia. Kaikki luokkalaiseni ovat hakemassa. Valitsen Strindbergiä ja lähdän mukaan Göteborgiin.

Olen 24 ja tilanteessa täysin aseeton, varustautunut vain siivin niin kuin aina. Raati on jääkylmä ja minä niin peloissani, etten pysty liikkumaan enkä huoneesta lähdettyäni muista suorituksistani mitään. Istun hiljaa koko automatkan takaisin Tukholmaan. Muut juovat olutta ja juttelevat kokeesta, minä tyydyn juomaan olutta, enhän edes muista mitä kävi, tajuan etten ole täälläkään kotonani.

Tulokset tulevat kolme viikkoa myöhemmin. Mari ja minä olemme päässeet toiseen vaiheeseen, vain me, miten se on mahdollista? Mari kertoo, että hakijoita on yli tuhat ja korkeintaan kymmenen otetaan sisään. En halua palata Göteborgiin riskeeraamaan uutta mahalaskua, mutta hän sanoo että minun täytyy, kunnioituksesta. Toinen kierros on kahden viikon päästä, ja tällä kertaa teksti on raadin valitsema, näyttelen Romeota. Lisäksi on valmistauduttava esittämään laulu. En ymmärrä miksi, mutta valitsen Cornelis Vreeswijkin kappaleen enkä mieltä musiikkia sen enempää.

Tällä kertaa raati ei tunnu yhtä uhkaavalta. Onhan minun sentään annettu tulla takaisin. Sen on kai tarkoitettava, että he näkevät minussa jotain. Vedän Romeoni niin puhtaasti kuin osaan, en halua mennä ime-län, siirappisen puolelle. Sitä pelkään kuollakseni. Raati on kuin kiveä, yhtä jäsentä lukuun ottamatta. Hän on vanhempi näyttelijä, nimeltään Lena, tunnistan hänet. Hän pyytää minua ottamaan kohtauksen alusta ja ”päästämään irti käsijarrusta”, selittää, että he testaavat Romeolla osaanko ”heittäytyä tunteeseen”, uskallanko ”avata itseni lapselliselle romantiikalle” näyttämöllä. Yritän, mutta tunnen vajoavani vain syvemmälle epäonnistumiseen. Kun fiasko on valmis, kukaan raadista ei pukahdakaan. Poistun huoneesta kasvot tulipunaisina häpeästä. Tiedän jo epäonnistuneeni, joten en jää ulkopuolelle odottamaan mahdollista kutsua laulun esittämiseen niin kuin on ohjeistettu, vaan menen

sisäpihalle ja sytytän tupakan. Olen ehtinyt ottaa vain kolmet henkiset, kun kuulen yhden raatilaisen huutavan nimeni. He pitävät lyhyen kahvituon ja haluavat kuulla lauluni sen jälkeen. En ymmärrä.

Valitsemani *Balladen om Fredrik Åkare* on yksinkertainen ja lattea mutta mielestäni kaunis laulu. Tätä hetkeä en ole pelännyt, en ollenkaan varautunut moukarin lailla iskevään pakokauhuun. Laulan kappaleen monotonisesti kasvot paloautonpunaisina ja suu rutikuivana. En ole koskaan kokenut pahempaa nöyryytystä. Eläviä todistajia ei voi jättää, minun on tapettava koko raati. Lähden. Kun käänän selkäni, raadin puheenjohtaja yrittää sanoa minulle jotain, jotain siitä, että voin yrittää uudestaan jos haluan, mutta minä pakenen. Juna kulkee Tukholmaan kolmessa ja puolessa tunnissa. Sen nimi on X2000.

Mari ei pääse kolmanteen vaiheeseen, mutta minä pääsen. Sen täytyy olla virhe. Olen kuulemma typerä, kun en muka ymmärrä. Mari on pettynyt ja sanoo, että minun pitäisi olla iloinen jatkoonpääsystäni, mutten ole, en halua takaisin häpeäpaaluun, en uskalla kokeilla uppoanko taas samaan juoksuhiikkaan, en enää koskaan.

Tuskainen muisto haalenee yön aikana, ja tunnen herätessäni vierasta ylpeyttä. Koko Calle Flygaresta vain minä.

Kolmas koe koostuu erilaisista workshopeista ja kestää viikon. En ole koskaan kuullutkaan sanaa workshop, mutta Mari selittää, että työskentelemme vain eri opettajien johdolla heidän opettamisissaan aineissa. Hän on ollut kolmannessa vaiheessa aiemmin, sekä Malmössä että Göteborgissa. Ajattelen, että sellainen voisi sopia minulle paremmin, yritän uskotella itselleni, ettei kolaus voi olla yhtä kova, jos ei tarvitse esiintyä jääkylmän raadin edessä. 1 200 hakijasta on jäljellä 40. Tunnen olevani valittu, erityinen.

Viikko alkaa voimistelutunnilla. Täällä sitä sanotaan liikeharjoitteeksi. Olemme paljain jaloin, ja kaikilla muilla on mustat tanssivaatteet. Yhdellä pojista on vartalonmyötäiset plysyihousut. Minulla on

Adidaksen punainen verryttelypuku, ja tunnen olevani täysi kumma-
jainen. Meidän käsketään juosta umpimähkään ympäri liikuntasalia
kuvitellen, että roikumme katosta naruilla. Opettajan nimi on Pia, ja hän
ohjeistaa minua kuvittelemaan itseni ”maahan leijailevaksi lehdeksi”.

Lounaan jälkeen on ääniharjoittelua. Lämmittelemme omituiseen
tyyliin lattialla, minkä jälkeen meidät komennetaan ylös tärisyttämään
koko ruumiitamme ja mylvimään samalla kuin haavoittuneet lehmät.
Tavoitteena on laskea ääni sukupuolielimeen. En tiedä miten muilla
sujuu, mutta oma elimeni ei ole koskaan ollut tyhjempi. Lopuksi lau-
lamme yhdessä. Hakijat puhkuvat intoa, laulaminen on heistä ihanaa.
Minä auon suutani äänettä koko iltapäivän.

Yövyyn Göteborgiin muuttaneen kaverini luona.

Kaverin nimi on Mats, ja tyhjennämme hänen mahonkisen baari-
kaappinsa kolmessa tunnissa. Toinen päivä on näyttämöilmaisua, ja
jokin loksahdaa kohdilleen. En tiedä, onko veressäni olevalla alkoholil-
la osuutta asiaan vai onko syynä yksinkertaisesti se, että teemme nyt
kohtauksia, teatteria, sitä mitä olin kuvitellutkin tullee tänne teke-
mään. Opettaja on Slovakiasta, vanhaa ja kovaa koulukuntaa. Kunnioi-
tan häntä välittömästi. Hän on sivistynyt ja omistautunut, suhtautuu
näyttelemiseen palolla. Intohimolla. Tunnen välillämme yhteyden, hän
näkee minut. Päivän päätyttyä hän ottaa minut sivuun ja ilmoittaa hal-
veksuvalla äänellä, etten olisi ikimailmassa päässyt eteenpäin, en edes
toiseen vaiheeseen, jos hän olisi saanut päättää.

Matsin baarikaappi on tyhjä. Soitan hänen puhelimestaan Marille
ja kerron, ettei minulla ole teatterikorkeaan mitään asiaa, sitten läh-
demme ulos ryyppämään.

Kolmantena päivänä työskentelemme koko opettajaporukan kanssa, ja
päivän päätteeksi puolet hakijoista seulotaan pois. Neljästäkymmenestä
tulee kaksikymmentä. En oikein tiedä, miksi edes laitan itseni tähän
tilanteeseen, kun kerran tiedän, ettei koulun taiteellinen johtaja halua

minua tänne. Ääni päässäni kuitenkin kieltää luovuttamasta, sanoo etten saa suoda opettajalle sitä iloa. Koe loppuu neljältä, ja käsin kirjoitettu lappu jatkuu päässeiden numeroista tuodaan käytävän seinälle seitsemältä.

Ne kolme tuntia vietän koulun sisäpihalla seurani kärvistelevän ryhmämme kaunein tyttö. Hän on Göteborgista, nimeltään Esther ja käärii savukkeensa itse. Olen käynyt ostamassa muutaman oluen, jotka juomme yhdessä, ja kun lappu viimein tuodaan käytävään, olemme kumpikin aika humalassa. Muut hakijat piirittävät poloisen opiskelijan, joka on saanut tehtäväkseen kiinnittää tuomiot nastalla ilmoitustauluun. Estherillä ja minulla ei ole mitään kiirettä, poltamme viimeisen savukkeen puoliksi. Hän tietää jo olevansa jatkossa, niin hän on sanonut. Hänellä on homma hallussa. Minä tiedän jo lähteväni huomenna takaisin Tukholmaan. Göteborgista jään kaipaamaan ainoastaan Estheriä, kerron sen hänelle ja näen, että hän ilahtuu. Hän tumpkaa tupakan ja kysyy numeroni ennen kuin menee käytävään. Mumisen numeron ja sylkäisen tuhkakuppiin. Näen lasin läpi, miten hän löytää oman numeronsa. Hän on kaunis. Käänän katseeni alas, ja yhtäkkiä hän onkin palannut takaisin itsevarma hymy kasvoillaan. Hän pussaa minua huulille. ”Sinäkin olet jatkossa, Romeo”, hän kuiskaa korvaani.

Viimeisinä koepäivinä olen oikeasti paikalla, läsnä. Nyt minulla on Esther. Joku, joka näkee minut. Joku, jota miellyttääkseni jaksan yrittää. Hänen hyväksyntänsä avulla saan henkeä, uskallan uskoa, jaksan toivoa. Olen yksi kymmenestä sisään pääsevästä, hänkin totta kai.

Esther on kaikkea mitä minä en ole, hänessä on kaikki mikä minusta puuttuu.

Hän ennustaa minulle tarotkorteista ja uskoo tosissaan niiden kertovan totuuden. Ennen nussimista hän haluaa polttaa. Olen rakastunut ja jätän Marin puhelimesta. Esther tuntee teatterin, on sitä kiireestä kantapähän. Hän on kasvanut Göteborgin taiteilijapiireissä, mutta tehnyt viime vuodet töitä teatterin parissa Tukholmassa. Hän alkoi

seurustella Spegelteaternilla Torsten Flinkin ja sittemmin jonkun toisen tukholmalaisen ohjaajan kanssa, hän on kuulemma suunnattoman lahjakas, nimeltään Alexander. Esther soittaa Alexanderille ja päättää suhteen, mutta tämä ei moista hyväksy, vaan ajaa Göteborgiin ja ilmestyy kukkakimpun kanssa koulullemme vaatimaan naistaan takaisin.

Esther epäröi, mutta minä en suostu päästämään irti. Voitan kuten tavallista.

Ensimmäinen opiskeluvuikko menee sokissa. Espanjalainen kaistapäälle nimeltä Mario Gonzales vetää meille klovniharjoituksia. Hän kyselee jatkuvasti käsittämättömiä kysymyksiä, ja joka kerta kun yritän hämmentyneenä vastata, hän leväyttää kolme sormeaa kasvojeni eteen ja karjuu: ”drischeckonsch!” Ensimmäinen päivä ehtii puoliväliin ennen kuin Esther saa vaihkaa avattua minulle, että mielipuoli huutaa ”three seconds”, sillä klovnin on ilmeisesti aina odotettava kolme sekuntia ennen kuin vastaa. Syy ei selviä vieläkään, mutta kaikki muut tietävät, että Marion kanssa toimitaan niin, hän on kuulemma alan supertähtiä. Selviän keskiviikkoon, ja silloin ukko kaivaa esiin pellenenän, tyrkkää sen naamaani ja käskee tanssimaan luokan edessä ”sisäisenä klovninani”, mutta ensin tälle ”sisäiselle klovnille” on tietenkin keksittävä sopiva nimi. Kun yritän epätoivoissani keksiä hyvää pellenimeä, Mario alkaa hyväillä minua antaumuksella takaapäin. Pyrkimyksenä on luultavasti mielikuviukseni stimuloiminen, mutta menetelmä ei toimi vallentunalaiseen futariin, menetän malttini. ”Näpit irti, hintti”, tiuskaisen, tempaisen pellenenän kasvoiltani ja lähden huoneesta paiskaten oven kiinni perässäni. Hävettää, ja toivon ettei kukaan kuulunut, mutta tietenkin ne kuuluivat. Olen alkanut hävetä sanomisiani usein, yritän opetella uutta kieltä, mutta se on vaikeaa. Kaikki on niin hemmetin vaikeaa. Se hämmentää, sillä oppiminen on aina ollut minulle helppoa, mutta tuntuu täällä mahdottomalta. En ymmärrä, en saa koodia murrettua.

Seuraavana päivänä en ole tervetullut tunnille, vaan saan sen sijaan kutsun rehtorin huoneeseen, jossa koolla ovat kaikki opettajamme. Minua valintakokeessa pilkannut teatteriopettaja huutaa vihasta täristen, että minun on keskeytettävä opintoni heti paikalla ja annettava paikkani jollekin, joka todella haluaa opiskella täällä, kun en itse mitä ilmeisimmin halua. Hän muistuttaa minua myös siitä, että koulutus on kalliimpi kuin taistelulentäjillä. En löydä riittäviä sanoja ja tunnen, kuinka silmät alkavat täyttyä kyynelistä. Olen itkenyt toisten nähden viimeksi kuusivuotiaana, enkä aio rikkoa perinnettä nyt. Lähdän huoneesta puolustuksen tai selityksen sanaakaan sanomatta. Tämä oli nyt takuulla tässä. Unelma on kuollut. En palaa tänne enää ikinä, joten tyhjennän kaappini ja jatkan sitten matkaani Stage Dooriin, jossa me teatterikorkean opiskelijat saamme juoda olutta alennettuun hintaan.

Esther pelastaa minut jälleen kerran. Hän tulee käymään yöllä tarotkortit mukanaan. Poltamme parit savut, ja hän näkee korteista, että minut on tarkoitettu näyttelijäksi. Korttien mukaan tämä on vain vahvemmaksi tekevä vastoinikäyminen. Hän nussii minua hellästi ja rakastavasti, seuraavana aamuna menen hänen kanssaan koululle. Pyydän mielipuolelta anteeksi, kärsin klovniharjoituksia vielä viimeisen päivän ajan ja suuntaan niiden päätyttyä suoraan opettajanhuoneeseen pyytämään anteeksi myös teatteriopettajalta. Yritän epätoivoisesti selitellä käytöstäni, mutta näen, ettei sanottavani kiinnosta häntä pätkääkään, joten luovutan ja kysyn, mitä seuraavaksi tapahtuu. Hän ei vieläkään katso minua silmiin, mutta mutisee hyväksyvänsä anteeksipyyntöni ja sanoo, että saan jatkaa, jos haluan, vaikkei hän ymmärräkään mitä mieltä siinä on. Enhän edes ole lahjakas.

Siinä hetkessä ja paikassa hän tekee minulle palveluksen. Herättää nälkäni. Teen koko opiskeluaikani töitä juuri hänen hyväksyntänsä eteen. Hänen nimensä on Ferro, se tarkoittaa rautaa.

Olen käyttänyt kaikki rahani kaljaan ja tupakkaan, mutta Tukholmaan pääsee postibussin kyydissä. Matka kestää koko yön, muttei maksa mitään. Olen alkanut kääriä sätkät itse niin kuin Esther. John Silver -tupakkaa ja light-filtteri. Haluan tehdä kaiken mitä hänkin, oppia koodiston.

Tukholmassa näen Marin etäältä, hän välttelee katsettani. Minulla on Maria ikävä. Hän tuoksui niin hyvältä.

Tukholmalaisia ystäviä tavatessa jokin hiertää, ei suju. Katselemme jalkapalloa ja muistelemme interrailia USA:ssa, mutta minä olen poissaoleva ja muut huomaavat sen. En enää liftaa Tukholmaan viikonloppuisin.

Teemme koulussa kreikkalaisia tragedioita. Nautin siitä. Ihailen Ferroa joka tunnilla enemmän ja enemmän. Hänen kiintymyksensä herättämisestä tulee pakkomielle, tarvitsen hänen hyväksyntänsä. Kreikkalaiset draamat puhuttelevat minua syvältä, ymmärrän niitä. Antigone rakastaa kaikkea tappavaa. Niin minäkin.

Tiedän, että Ferro alkaa kunnioittaa minua vaikka yrittääkin peitellä sitä. Tunnen sen. Hahmoja analysoidessamme tunnint päättyvät meidän kahden välisiin intensiivisiin keskusteluihin, olemme mestari ja oppipoika, muut ovat hiljaa. Vihdoinkin.

Katseeni on häikäilemätön, kirkkaampi kuin muiden, karkeampi. En mukaudu ympäristöni, en kuulu laumaan. Alan hyväksyä olevani yksin, en koskaan osa perhettä. Tähän asti olen aina yrittänyt kuulua jonnekin, hakeutua lämpimään. Kaipuu yhteisöön on tuntunut poltteen rinnassa, mutta nyt ymmärrän, että osani on olla ulkopuolella. Täältä käsin voin tarkkailla, yrittää ymmärtää ja ehkä ilmentääkin ihmillistä turhamaisuutta. En ole lahjakas, mutta minulla on oma perspektiivini. Alan vaalia sitä, arvostaa omaa ulkopuolisuuttani. Vapauden tunne on huumaava, kiihdyttää mutta kiehtoo, en saa siitä tarpeekseni.

Minulla on uusi rikoskumppani, Sonny, eikä kukaan ymmärrä, miten me päädyimme yksin. Miksi hän urheilua vihaavana biseksuaalina viettäisi päivät pitkät Marioa hintiksi haukkuneen futarin kanssa? Tulen riippuvaiseksi Sonnysta, hän opettaa minulle kaiken osaamansa täysin pyyteettömästi. Perustamme bändin. Hän haluaa sen nimeksi Sissy, minä Prozac, joten nimeksi tulee Sissy Prozac. Suhteemme herättää Estherin mustasukkaisuuden, nyt jollain muullakin on avaimet. Annamme hänen soittaa bassoa.

Muutamme Estherin kanssa yhteiseen pikku asuntoon Gårdan vanhojen puutalojen alueelle. Lisebergin huvipuiston takana olevaan kouluun kävelee seitsemässä minuutissa. Göteborgissa on melkein aina loskaa, siltä ainakin tuntuu. Lumisohjoinen Liseberg näyttää ankealta. Olen liikunnan tarpeessa, lajin kuin lajin, kaikki käy. Opiskelemaan päästyäni en ole kuin lipittänyt olutta, treenannut ainoastaan karismaani. Alan käydä Estherin kanssa Shaolin-munkkien kung-fu-harjoituksissa Kortedalassa.

Esther on taitava, laji sopii hänelle. Minua hämmästyttää, että hän on niin seksikäs potkiessaan ja tapellessaan, uhka vetää puoleensa. Hän on ensimmäinen rakastamani nainen, jossa on väkivaltaisuutta. Aistin sen olemassaolon, vaikka hän ei olekaan koskaan käyttänyt sitä. Olen hyvä aistimaan uhan.

Lapsuudessani miehet äidin ympärillä ovat aina alistuneita, jatkuvasti varpaillaan. Minä katselen etäältä, en ole juuri koskaan osallisena mutta tarkkaavainen kylläkin, haluan kuollakseni ymmärtää, toimia oikein. Mitä hänen hyväksyntänsä voittamiseen, rakkautensa ansaitsemiseen vaaditaan? En ole koskaan asunut äidin kanssa. Hän ja sisko katosivat, kun äiti jätti isän Vallentunaan ja muutti Hökarängeniin uuden miehensä kanssa. Minulla ei ole siitä muistikuvia, mutta jäin isälle. Ihailen äitiä salaa, tahdon olla hänen lämpönsä arvoinen. Tuhlaajapojan silmissä hän on mahtava ja vahva miehet tahtoonsa taivuttaessaan.

»Tämä kirja ei ole anteeksipyyntö.
En halua puolustella
itseäni tai häikäilemättömiä valintojani.
Kirjoitin yrittääkseni ymmärtää.»

OLA RAPACEN ELÄMÄÄN on aina liittynyt naisia, rakkaussuhteita ja odottamattomia menetyksiä. Suhteesta toiseen siirtyessään hän on paennut tekemiään valintoja ja niiden seurauksia. Kunnianhimo ajoi häntä eteenpäin työelämässä, ja jälkeen jäi sieltäkin poltettuja siltoja. Erottuaan Noomi Rapacesta vuonna 2011 hän jätti taas taakseen niin rikkoutuneen perheen kuin särkyneet työ- ja ystävyysuhteet ja muutti Pariisiin. Entisen elämän sirpaleet on pitänyt pikkuhiljaa kohdata ja koota uudelleen, kun rakkaus jälleen kerran johdatti hänet takaisin Ruotsiin.

Elämäni Romeona on näyttelijän vimmainen omaelämäkerta levottomasta etsinnästä, taiteesta ja rakkaudesta. Brutaalin rehellinen kuvaus Ruotsin kulttuuripiireistä ja sen yhdestä menestyneimmästä näyttelijästä kertoo, millaista tähden elämä voi raaimmillaan olla.

